

4. БИЦИКЛИ И МОПЕДИ У САОБРАЋАЈУ

4.1. Бицикли у саобраћају

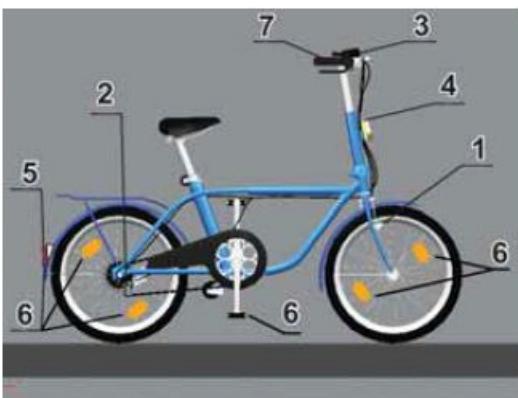
Бицикл је возило које има најмање два точка и покреће се искључиво снагом возача. Бициклом на јавном путу смије управљати лице које је навршило 12 година.

4.1.1. Уређаји на бициклу

Свако возило у саобраћају на путу, па тако и бицикл, мора имати прописану опрему и бити технички исправан. Услов за безбједност бициклиста у друмском саобраћају је техничка исправност уређаја и прописана опрема бицикла.

Са становишта безбједности бицикл у саобраћају на путу мора имати исправне сљедеће уређаје (слика 113):

1. ручна кочница за предњи точак
2. кочница за задњи точак (ручна или ножна)
3. звонце, труба или сирена;
4. свјетло за осјетљење пута
5. позиционо светло црвене боје позади
6. катадиоптер црвене боје (мачије око) позади на педалама са сваке стране катадиоптери жуте или наранџасте боје
7. уређај за управљање (управљач).

Слика 113. Бицикл и његови основни уређаји

Кочнице (предња и задња кочница)

Кочница се на бицикулу изводе са ручним или ножним активирањем. Кочница са ручним активирањем дјелује на предњи или на задњи точак. Кочница са ножним активирањем дјелује окретањем педала уназад, и тако кочи задњи точак. Исправне кочнице имају велика значај за безбједно учешће у саобраћају.

Свјетла

Поред тешкоћа које има возач бицикла када мора уочавати друге учеснике у саобраћају, и он је сам тешко уочљив другима. Ноћу, као и дању у случају смањене видљивости, на возилу у саобраћају на путу, морају да буду упаљена свјетла за освјетљавање пута, и то на бицикулу - једно бијело свјетло на предњој страни и једно првено свјетло на задњој страни.

Предње свјетло на бицикулу.

Ноћу и дању у условима смањене видљивости (киша, магла, снијег, дим, итд) морају се укључити свјетла како би возач бицикла био уочљив другим возачима. Предње свјетло даје свјетлост бијеле боје. Ово свјетло служи за освјетљавање пута испред бицикла.

Слика 114. Свјетла на бицикулу

Задње свјетло.

Задња свјетла чине задње позиционо свјетло и задњи катадиоптер. Задње позиционо свјетло је првено боје и оно би требало бити видљиво од возача моторних возила ноћу на растојању од 100 метара. Од велике важности је да буду очишћена стакла на свјетлима и катадиоптерима као и на педалама бицикла.

Катадиоптери

Катадиоптери на странама точкова су жуте или наранџасте боје. Омогућавају да бициклиста са стране буде добро уочљив од возача моторних возила.

Педале

Педале служе за преношење притиска ногу бициклисте на преносни уређај у циљу кретања или кочења. На педале се постављају жути катадиоптери најмање површине 5 cm^2 , која дјелују према напријед или према назад што омогућава уочљивост бициклисте ногу од стране возача моторних возила.

Звоно за упозорење

Звоно за упозорење постављено је на управљачу бицикла и служи да остале учеснике у саобраћају упозори на потенцијалну опасност.

Бицикл се у основи састоји од слједећих дијелова:

1. точкови (предњи и задњи)
2. рам
3. погонски механизам
4. сједиште
5. управљач
6. осовине

Осим наведених дијелова и уређаја било би добро да бицикл посједује и одговарајућу опрему, која се састоји од: *пумпе, прибора за крпење гума, основног алат-кључева и резервне сујалице*.

Лако и сигурно управљање бициклом постиже се и правилним одржавањем његових дијелова и уређаја. Захтјеви безбједности саобраћаја обавезују возача бицикла да прије вожње провјери исправност свих дијелова и уређаја на бициклу.

4.2. Мопеди у саобраћају

Мопед је моторно возило са два точка чија радна запремина мотора није већа од 50 цм³, а снага код електричних мотора не прелази 4 kW, или на три точка, чија радна запремина мотора није већа од 50 цм³, или снага мотора код мотора са унутрашњим сагоријевањем и електричних мотора није већа од 4 kW, и које на равном путу не може развити брзину већу од 45 км на час.

Мопедом на јавном путу смије управљати лице које је навршило 14 година и посједује одговарајући документ о познавању прописа о безбједности саобраћаја. Потврду о познавању прописа о безбједности саобраћаја на путевима возач је обавезан показати полицији, када то од њега буде затражено.

4.2.1. Уређаји на мопеду

Појачавањем конструкције бициклла и додавањем двотактног мотора мале цилиндарске запремине, до 50 cm³, настао је мопед. Возач чији мопед није технички исправан, не смије учествовати у саобраћају.

Слика 115. Мопед

Основни уређаји које мопед мора имати, су:

- **Кочнице**

Најмање по једну кочницу на сваком точку које су независне једна од друге. Кочница на предњем точку мора бити ручна, а за кочење задњег точка користи се ножна кочница.

- Свјетла

Законом је прописао да у времену од првог сумрака до потпуног сванућа (ноћу), као и дању у случају смањене видљивости, на мопеду, у саобраћају на путу, мора бити упаљено свјетло за освјетљавање пута, и то:

- најмање једно бијело или жуто свјетло на предњој страни

- најмање једно црвено свјетло на задњој страни

Задње свјетлосно тијело чине црвено позиционо свјетло за означавање возила и црвени катадиоптер.

Слика 116. Свјетла на мопеду

- Катадиоптери на педалама
- Уређај за давање звучних сигнала
- Управљач
- Издувну цијев са пригушивачем